

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. II. An statuto locali simul & pœnali locus sit extra territorium statuentis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

localis, in quo peregrinus existit, dum donat; idem est de Testamento, factio in favorem ejus, quem jure communi peregrinus instituere potest, licet in loco, ubi Peregrinus est, & testatur, vi statuti localis ejusmodi persona ex Testamento capere inhabilis sit; nam dispositio odiosa talis statuti localis non cadit directè in actus Peregrinorum in eo loco celebratos, si jure communi ab illis ceteròquin validè celebrari possint, ut dictum est præcedente num. excipi tamen debent contractus à peregrino celebrati cum Incola talis loci. Nam Incolæ contractus in proprio territorio aliter inire non possunt, nisi secundum statuta, & consuetudinem locorum quoad solennitates & formam inibi præscriptam; sic Bartolus in *L. 1. C. de SS. Trinit. n. 32. Abbas in c. fin. h. t. n. 30.*

350. Dices contra conclusionem in n. 48. si quis per præceptum, vel sententiam sit inhabilis ad validè celebrandum aliquem actum, ad quem jure communi est habilis, non propterea validè celebrabit illum in loco peregrinus, ubi vi statuti localis abest talis inhabilitas; ergo si quis per statutum locale sui v. g. domicilii sit inhabilis ad celebrandum aliquem actum, ad quem jure communi est habilis, non propterea celebrabit illum validè Peregrinus, ubi vi statuti localis abest talis inhabilitas; patet consequ. quia non minus tale statutum, quam præceptum directè tendit in personam; ergo sicut stante præcepto proprii Superioris inhabilitate non tollitur inhabilitas per locale statutum, ubi quis Peregrinus est; sic nec per statutum locale, stante contrario statuto proprii domicilii Resp. N. consequ. Nam à præcepto, & sententia Judicis domicilii: ligante subditum etiam extra territorium, non rectè arguitur ad statutum domicilii, ut pariter liget etiam extra territorium, & consequenter, sicut præceptum, sic etiam statutum proprii domicilii impediatur favorem ex statuto loci, in quo quis Peregrinus est. Aliàs Incola Diocesis Salisburgensis, ubi festum S. Ruperti, est festum inducens obligationem audiendi missam, deberet eo die audire missam, esto existat in alia Diocesi, ubi non est festum inducens obligationem audiendi missam, contra communem.

Ratio igitur discriminis est, quod præceptum Superioris, & sententia Judicis per

Tom. II.

se proximè, seu immediatè, ac directè tendat in personas subditas non ratione loci, aut alterius circumstantiæ extrensecæ, sed ratione sui, ac eis quasi infixæ censetur, & committetur, ubicunquè sint; statutum autem locale, nec per se proximè, seu directè afficiat personas subditas ratione sui, sed per accidens, mediatè, ac indirectè, ratione loci; ergo licet impediatur favor statuti localis in peregrino per præceptum & sententiam, cum hæc etiam ibi sint, ubi peregrinus est; non tamen impediatur per statutum domiciliare; quia hoc non est ibi, ubi peregrinus est. Ant. probatur: quia si statutum æquè directè, ac per se tenderet in personas subditas Judicis talis loci, non obligaret eos, qui primò post domicilium acquirunt in loco talis statuti; ergo solum ligat personas ratione loci, quatenus in illo sunt, ut constat ex juribus allatis *cit. loc. lib. 1.*

2. II.

An statuto locali simul & pœnali locus sit extra territorium statuentis?

A Nte resolut. notandum ex *dict. l. 1. à n. 584.* pœnam à statuto locali decretam non incurri propter actum, vel omissionem exercitam ab existente extra territorium statuentis contra statutum locale, nisi talis actus, vel omisso cedat in speciale damnum territorii, contra cujus statutum exercetur, ut dictum est *ibid. n. 590.* quibus prænotatis: loquendo primùm de præcepto, vel pœnali sententia Judicis, dicendum, quod Judex regulariter non possit eam extra, vel ultra territorium extendere per executionem in alieno; cujus ratio sumitur ex allatis juribus *loc. cit. & hic n. 343.* excipe tamen. 1. nisi hoc fiat de consensu Judicis, qui est in eo territorio, vel eidem puniendum committat; 2. nisi pœna sit à lege communi utrique Judicis; eo enim casu Judex territorii B. tenetur exequi sententiam latam à Judice A. si ad Territorium Judicis B. dirigatur, idque imperio legis, non autem alterius Judicis, ut colligitur ex *c. Presbyter, 12. dist. 81.* ubi lege decernitur depositio Presbytero, vel Diacono in perjurio, fornicatione, vel furto deprehenso.

351.

○

Hoc

Hoc confirmari potest ex ampliori resolutione quæ habetur in c. *Postulasti*, 14. h. i. ubi Pontifex Innocentius III. rescribens Episcopo Senicensi, postulasti, inquit, per Sedem Apostolicam edoceri, utrum Sacerdos habens Ecclesiam in una Diocesi, & residens in eadem, domicilium verò, patrimonii ratione, in alia, ibi delinquens, ab eo, in cujus Diocesi habet patrimonium, pro delicto ibidem commisso debeat judicari, præsertim in causis, quæ officii sui, seu beneficii privationem exposcunt? cui breviter respondet: quod per *Episcopum, in cujus Diocesi deliquit, sententia promulgari poterit in eundem; Sed ab eo, in cujus Diocesi beneficium obtinet, erit quoad illud executio facienda.*

352.

Ex hac enim decisione deducitur. 1. Clericum delinquentem in alia Diocesi, puniri posse ab Episcopo ejusdem loci; non posse tamen sententiam pœnæ infligivam extendere ultra suum territorium, ut alibi executionem habeat, v. g. ut ibi virgis cædatur, in exilio moretur, &c. nisi alter Judex, ad cujus locum sententia dirigitur, requisitus, sententiam exequi paratus sit, vel pœna decreta sit per legem utriusque communem; aut naturâ suâ officiat absolulè personam, sine ordine ad locum, uti excommunicatio. Ratio hujus est, quia Judex extra territorium non potest exercere actum jurisdictionis ex n. 343. sed executio sententiæ est actus jurisdictionis; ergo.

353.

Deducitur. 2. quod, si Episcopus per sententiam, non ex legis præscripto, sed propter hominis contumaciam, proprio motu suspensionem inferat Clerico à beneficiis, sententia ejus non extendat se ad beneficium, quod Reus habet in altera Diocesi; sic Felinus in *dict. c. postulasti*, n. 4. quia sic jurisdictionem exerceret extra suum territorium. Hinc, si talis Clericus habeat duo beneficia, unum in loco Episcopi, qui per sententiam eum suspendit à beneficiis; alterum, extra illius sententiæ non est suspensus à beneficio sito extra territorium suspendentis; cum contret ex c. *si Compromissarius*, 37. de elect. in 6. quod possit quis contrahere privationem, vel suspensionem à beneficiis unius Ecclesiæ, & non alterius.

354.

Deducitur. 3. aliud esse, quod subditus etiam existens extra territorium delin-

quat, transgrediendo præceptum pœnæ legitimi Judicis, ponendo actum oppositum etiam extra territorium; aliud, quod Judex pœnam, eo præcepto statutam, exequi valeat extra suum territorium; primum conceditur, cum præceptum liget subditum existentem etiam extra territorium præcipientis, juxta l. 1. tit. 2. at secundum negatur ex n. 350. intellige tamen juxta limitationes ibique; si tamen pœna, quam Judex delicti infligit, quæ subjectum dispositione juris reddit simpliciter inhabile v. g. ad retinendum aliquod beneficium, eo ipso per connexionem privaretur omnibus. Hæc de pœnis, quæ per sententiam decretæ sunt, vel transgressione præceptorum incurruntur, aut ejus causâ infligendæ sunt.

Loquendo autem de pœnis per statuta locorum decretis, dicendum, eas non incurri à subditis, quando extra territorium statuentis committunt positionem, vel omissionem actus oppositam statuto; cujus ratio est, quia statuta localia non ligant subditos existentes extra territorium statuentis ex l. 1. tit. 2. à n. 384. & hic n. 340. ergo positio, vel ommissio actus posita extra territorium statuentis non habet rationem culpæ contra tale statutum; ubi autem non est culpa contra aliquam pœnalem legem, ibi nec est incursum pœnæ per eam transgressoribus decretæ. Hæc porro intellige juxta id, quod notavimus n. 350. nimirum, nisi positio, vel ommissio actus redundet in *speciale* damnum, vel injuriam territorii.

ARTICULUS V.

De Privilegio fori.

Privilegium fori, quo communi Doctorum consensione gaudent Clerici, consistit in eorum exemptione à jurisdictione seculari tam in criminalibus, quam civilibus; non tantum quoad personas ipsorum, sed etiam res, & bona. Competere Clericis talem exemptionem jure non tantum Ecclesiastico, sed etiam civili, imò & divino saltem tradito, & per Ecclesiam, ex Dei ordinatione explicato, late ostendimus l. 1. à n. 640. & hic à n. 66. & 320. his præmissis:

§. I.